

Bokanmälan

Bruk av intermitterende kateterisering – IK - nasjonale retningslinjer for helsepersonell

Emblem, Eija Luotonen & Frugård, Jannice
Oslo, Norsk Sykepleierforbund, 2005

Kan laddas ner från

<http://www.sykepleierforbundet.no/getfile.php/www.sykepleierforbundet.no/Konvertert%20inhold/Faggrupper/Urologiske%20sykepleiere/Nyheter/Dokumenter/Kateterisering%20retningslinjer.pdf> (061112)

Kortversionen (utan bakgrundsarbeidet)

<http://www.sykepleierforbundet.no/getfile.php/www.sykepleierforbundet.no/Konvertert%20inhold/Faggrupper/Urologiske%20sykepleiere/Nyheter/Dokumenter/Kateterisering%20kortversjon.pdf> (061112)

Skriften är utarbetad av Norsk Sykepleierforbunds fackliga sammanslutning för sjuksköterskor inom urologi (FSU). Det har skett i samarbete med Norsk Urologisk Förening. Skriften vänder sig till all hälso- och sjukvårdspersonal (i Norge).

Arbetet med skriften startade efter att FSU haft en diskussion kring evidensbaserade riktlinjer våren 2000. Arbetet skulle ske tvärfackligt. Eja och Jannike åtog sig detta arbete som tagit flera år. Samla litteratur, granska, samråda och sammanställa.

Statens Helsetilsyn i Norge har tagit fram ”Riktlinjer for riktlinjer”, dvs. regler för hur nationella riktlinjer skall ställas samman på en evidensbaserad grund. Arbetet med skriften har skett efter dessa riktlinjer och beskrivs tydligt. Man redovisar referenslitteraturens evidensstyrka och rekommendationernas styrka (stark, moderat eller svag) var för sig.

I riktlinjerna för IK har man systematiskt granskat litteratur och sammanställt föreskrifter under följande rubriker:

- Indikationer för IK
- Vem kan använda IK
- Vem får utföra IK
- Tappningsfrekvens
- Katetertyp
- Kateterstorlek
- Steril intermittent kateterisering
- Ren intermittent kateterisering
- Utbildning av självkateterisering
- IK och komplikasjoner - Urinvägsinfektion
 - Epididymitt
 - Prostatitt
 - Blödning
 - Blåsten
 - Uretrastriktur

- Falsk gång
- Kompletterande utrustning

Detta är ett gediget arbete som ger oss andra en stor hjälp till vad som finns studerat, samtliga arbeten som ingår i studien är redovisade under respektive "evidensnivå". Som vid många andra evidensbaserade arbeten finner man att det är ont om studier med högt evidensvärde och man får förlita sig på de med lägre sådant. Styrkan i en systematisk sammanställning är att allt redovisas och läsaren har möjlighet att själv bedöma eller kontrollera tillförlitligheten.

I hela denna genomgång finns bara två rekommendationer som graderats som "starka", dvs. litteraturen innehåller minst en kontrollerad studie: "ren teknik rekommenderas utanför sjukhus" och "profylax med tranbär och/eller C-vitamin har ingen dokumenterad effekt". Så mina vänner – förutom matnyttig läsning finns här en uppsjö av möjliga bra studier att genomföra framöver, dvs. alla de som saknas.

I en framtid ser jag möjligheten att vi i övriga nordiska länder arbetar vidare med våra riktlinjer och kan då ha mycket "gratis" tack vare detta fantastiska arbete. Vad vi i nästa skeda kan lägga till är kanske att redovisa i vilken grad studierna eller någon av författarna har anknytning till specifika företag (Conflict of interest, redovisas mer och mer).

Läsning rekommenderas varmt – och ladda ner den versionen som innehåller bakgrundsarbetet. Det är enkel läsning utan omskrivande "brödtext".

Lisbet Rodin
Uroterapeut
Uddevalla